

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

Reentered as Second Class Matter September 25th 1940 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3d, 1879.

POZOR, NAROČNIKI...

Naročnikom nazznamo, da več ne pošljamo potrdil za poslane naročnine. Začestuje potrdilo poleg naslova na listo, do katerega dne, meseca in leta je naravnina plačana.

Uprava

No. 224 — Zv. 224 — VOLUME LIII—LETNIK LIII NEW YORK, MONDAY, NOVEMBER 19, 1945 — PONEDELJEK, 19. NOVEMBRA, 1945

Tel. CHelsea 3-1242

NEMIRI, VSTAJE PO VSEM SVETU

Kot pravi neko poročilo iz Ranguna v Burmi, je okoli 10,000 upornikov v Burmi priredilo demonstracije in je angleški lev na svojem repu začutil novo ščipanje.

Na velikem zborovanju v Rangunu, ki ga je sklicala "Zveza protifašistične narodne svobode" je bila sprejeta resolucija, ki zahteva, da je razpuščen governerjev izvršilni svet (kabinet) in da je za Burmo postavljena nova vlada, kakor jo predlaga Narodna zveza.

Zavezniški glavni stan v Rangunu, boječ se kakih večjih izgredov in spopadov, je vsemu vojaštvu ukazal ostati v vojašnicah in da se tekom dneva ne počake na mestnih ulicah. Toda demonstracije so se mirno nadaljevale in zahteve so bile sestavljene v mnogo bolj uljudni oblike, kot pa je bilo pričakovati.

Zborovanje je bilo sklicano v eni najlepših pamagoval Sve dragon. Največja neugodnost za čliskovalce je, da morajo, predno stopijo v pando, sezuti čevije, nato pa iti peš na kraj zborovanja po svetini prostorij tempa.

General Aung San, mladi predsednik "Protifašistične zveze narodne svobode", ki predstavlja vse politične stranke v Burmi, je imel otočnji govor. Ljudstvo je mirno stalo po širinem prostoru na dvorišču templja. Nad govorom, ki je bila razpeta zastava narodne zvezze — bela zvezda na rdčem polju — poslušaleci pa so stali s sončniki in napisi iz reki v svojih rokah. Videti je bilo mnogo ruskih zastav s srpom in kladivom.

Med govorom so poslušalec mnogokrat plakali, medtem pa so jedli banane in kadili cigare, kar je tudi pri ženskah ravno tako v navadi kot pri moških.

Cetudi so bili govor zelo mirni, vendar bo moralna Anglija stati na straži, kajti patriotsku se je oprijel vseh narodov v Aziji. In Burmska liga, ki se sedaj kaže še spravljiva, bo mogoče zavzeti v Aziji še vodilno mesto med upornimi ljudstvi po angleških kolonijah.

ŠE VEDNO SO BOJI NA JAVI

Nižje proti jugu na Javi, kjer so se Indonezi uprili proti Holandcem, pa skušajo Angleži zadušiti vstajo in zahtevo po samostojnosti. V Soerabaji so Angleži proti Indonezi napredovali okoli 1000 jardov, navzlie ludemu ognju iz tankov in možnarjev.

Ministrski predsednik Sultan Sjahru "nepriznane indoneške republike", ki je obljubil, da bo vpostavil red na Javi, je postal v Soerabajo odbor treh mož, da preišče tamšnji položaj, upajoč, da je mogoče najti kako rešitev.

Kitajski predsednik trgovske zbornice je postal nujno prošnjo v Čunking, da naj kitajska vlada kaj ukrene za varstvo kitajskih državljanov v Soerabaji. Do sedaj je bilo v Soerabajo ubitih okoli 100 Kitajcev, okoli 500 pa ranjenih.

Brzjavna poročila iz Soerabaje naznavajo, da je bilo v spopadu z Angleži ubitih 27 Indonezov. Angleško poročilo pravi, da je bilo v petih dnevih bojev ubitih 18 Angležev in 95 ranjenih.

REVOLUCIJA V TEHERANU

Poročilo iz Teherana v Iranu naznavajo, da je nastala revolucija v provinci Azerbajan v severozapadnem Iranu ali Perziji in da so uporniki ubili najmanj sedem državnih uradnikov in vojakov in so presekali vse zveze s Teheranom, glavnim mestom Irana.

Poročilo pravi, da so uporniki oboroženi z ruskimi trukami in z njih razdeljujejo orožje. To je isto orožje, ki so ga Rusi in Angleži odvzeli Irancem leta 1941, ko so zasedli Iran.

Kot pravijo poročila iz Teherana, je vstajo v Azerbajjanu pričela "demokratska" stranka, ki je samo stara komunistična stranka, ki je premenila svoje ime.

Monarhiji odklenkalo v Jugoslaviji

Maršal Tito je rekel, da je vsled volitev v Jugoslaviji, ko je dobila osvobodilna fronta velikansko večino, monarhija enkrat za vselej končana.

Maršal Tito je 16. novembra, to je pet dni po volitvah, rekel, da je osvobodilna fronta do tedaj dobitila 6,500,000 glasov, opozicija pa 700,000 in do onega dne vsi glasovi še niso bili preteči.

In poglavita zadava v Jugoslaviji je, da je narod tako odločno zavrgel monarhijo.

Na vprašanje, kako se zadrži kralj Peter z ozirom na volitev, je Tito odgovoril:

"Slišal sem samó, da so volitve tam (v Londonu) povzročile veliko razočaranje. Ne vem, kaj namerava napraviti, toda vse bi bilo zmanjšano. Sedaj ni more več premeniti."

Tito je rekel, da je zanj najboljše, če se uda svoji usodi."

"Nespremetno bi bilo polagati kako večja važnost na kraljevo vlogo," je rekel Tito. "On je postranska stvar. Po načljučju je bil kralj sredti dogodkov, v katerih ni mogel nujesar premeniti. Jugoslavija je bila le velika klada, ki je mogla ovirati razvoj Jugoslavije. Narod noče več kralja in ga tudi več ne priznava."

Tito je rekel, da se bo naredna skupščina prvič sestala 29. novembra in bo rešila vprašanje notranjega reda in nov ustroj države bo dal narodu na prostu, da posveti vse svoje moči obnovi svoje dežele.

Po njegovem zatrdilu ni bilo prav posebno močne opozicije, kar je tudi nikakega nasilja proti onim, ki so hoteli podpisati izjava.

Anglija hoče povsod gospodariti

Na svojem sestanku s poljskim vnašnjim ministrom Vincencjem Rzymovskim je angleški vnašnji minister Ernest Bevin izjavil, da je Anglija nasprotna temu, da bi bili reki Odra in Neisse zapadna meja nove poljske države.

Na Bevinova izvajanja pa je Rzymovski odgovoril, da bo Poljska tudi z mejo ob Odri in Neisse edina zavezniška država, ki bo izšla iz vojne z manjšinami ozemljem.

Eisenhowerjeva žena bolna

Dve uri zatem, ko sta general Dwight D. Eisenhower in njegova žena dospela v Boone, Iowa na družinski sestanek, so generalovo ženo odpeljali z ambulanco v bolnišnico.

Dr. A. B. Decring je rekel, da se boji, da se bo pri njej razvila pljučnica.

General Eisenhower je amulanci sledil v bolnišnico in za njeno oskrbo sta bili določeni dve bolničarji.

Mrs. Eisenhower je zgledala bleda in prepadena, ko je stopila iz privatenega železniškega vozova, v katerem se je pripeljala s svojim možem, da obišče njenega strica in tetu Mr. in Mrs. Joe C. Carlson.

General Eisenhower in njegova žena sta prišla, da skušajo z drugimi sorodniki obiskata 75. rojstni dan očeta Eisenhoweve žene Johna S. Doud iz Denverja, od koder je prišel v Boone v ta namen.

"La Prensa".

VOLITVE NA BOLGARSKEM

Zofija, 13. nov. — ONA. — Čas glasovanja se bliža. Vsi vladni organi se pripravljajo na ta veliki trenutek in skušajo osigurati redne volitve. — Prvaki domovinske fronte priznajo širok deželni velike shode, na katerih si prizadevajo vzbuditi čim več navdušenja za volitve. Vlada pa oznanja nove okrepe, ki bodo glasom njenih trditev normalizirale razmere na Bolgarskem.

Važen dogodek je bil sestanek časnika Ethridge-a, katerega je poslal na Bolgarsko ameriški znanji minister Byrnes, z Jurijem Dimitrovom, prvakom bolgarske komunistične partije.

V splošnem prevladuje upanje, da bodo volitve izmirile in izboljšale politične in tudi gospodarske razmere.

jih rokavih, kot znak maršalskega čina, in je neprestano kadil cigarete v kakor pipa zavitem črem in srbrnem ustniku, ko je odgovorjal na vprašanja.

KAJ JE S STALINOM?

London, 13. novembra. (ONA) — Vaš korespondent je zvedel danes, da prevladuje v najbolje informiranih diplomatičnih krogih prepričanje, da je Stalnova odsotnost in njegovo prepuščanje važnih opravkov drugim posledica njegovega prizadevanja, da ugledi pot svojemu nasledniku.

Ti krogi poudarjajo, da je postala Stalinova pozicija v tem vojnem tako dominantna, da njegov nenadni odstop povzroči njegovemu nasledniku mnogo težav, tako da se je Stalin najbrž odločil, da postopoma pripravi pot onim, ki bodo morali za njim prevzeti njegovo dolžnosti.

Stalin sam je izjavil nekatrim državnikom, ki so ga obiskali v teku teh zadnjih mesecev, da se čuti utrujenega in je baje celo šaljivo pripomnil, da misli, da bo kmalu umrl. Omenjeni krogi radi tega verjamajo, da je napor v vojni omagal njegovo zdravje, ter da ima željo, da vsaj do neke mere zmanjša svoje breme odgovornosti. Obenem pa so vsi prepričani, da se bo tudi nadalje zanimal za vse mednarodne zadeve, ter da je celo nedavno pristal na to, da se veliki trije zvona sestanejo.

Stalin je prepričan, to nagnajo ti dobro informirani krogi, da je le trdna skupnost in sodelovanje med Ameriko, Rusijo in Britanijo jamestvo trajnega miru. Nesoglasja, ki so pojavila na in po londonski konferenci zunanjih ministrov, so ga baje zelo razburila. V zadnjih letih je bil Stalin vrhovna instanca Rusije v notranjih in zunanjih zadevah. Zdaj menijo, da bodo njegove odgovornosti deljene med zunanjim komisarjem Molotovom in njegovim naslednikom.

Ni nemogoče, da bodo tudi rastline prizadete, ker je mnogo takih, katerih oploditev prekrže žuželke. Najvažnejše vprašanje pa je seveda to, koliko bo imela ta borba vpliva na širjenje muh tse-tse. Ako bi prašek DDT omogočil da se ustavi širjenje in morda celo uniči tega največjega, vseh škodljivcev južne Afrike, bi bil dosežen zares velik uspeh.

Uradni viri pravijo, da o tem ne bo mogoče soditi predno ne pride. —

Give Now!
NEW YORK National WAR FUND

